

העם כך עושים כולם

פרשת השבון הדולרים של לאה רבין - חשפה שוב את העובדה שבישראל יש שיכבה שהיא מעד לחוק

לא היה עוד ביקור ממלכתי אחד של יצחק רבין בארצות-הברית. בתקופת תפ"ד קידו כראש-ממשלה, שלא הסתיים בפאשי לה. כל ביקור כזה נועד, בין השאר, להאיר את שמו וסמכותו של ראש-הממשלה ולשפר את תדמיתו. אולם מידי מצליח רבין למעוד את אותה מעידה קטנה וחסר

ברור שמבחינת הרבינים לא היה זה חשבון מיועד להברחת מטבע-זר, או לי-חברת כספים בלתי-חוקיים בחו"ל. ההסבר שנתנה לאה רבין לפרשת חשבון הבנק שלה בושינגטון היה משכנע בכנותו. היא ובעקבותיה גם ראש-הממשלה עצמו, שנהגו אגירות מופלגות והתחלק עם רעייתו ב-אחריות למעשה, טענו כי החשבון נפתח עוד בתקופת כהונתו של רבין כשגריר, לא נסגר אחרי חזרתו לארץ, כדי שישימש לחיסול חשבונות וחובות מאחרים.

"לא הייתי מודעת למשך הזמן של קיום החשבון", אמרה לאה רבין, "אבל במחשבה לאחור אין ספק כי הזמן היה ארוך". היא הורתה מיד על סגירת החשבון, והעבירה את אלפיים הדולרים שהיו מופקדים בו עומדת בראשה.

לא שמואל תמיר ולא שמואל טולידאנו יכלו לקוות להישגים מרשימים אילו היו היו פועלים בנפרד, איש-איש עם קבוצת תומכיו. אולם ביחד, תוך הידרברות מוקדמת של "שמור לי ואשמור לך" - שאנשיך יצביעו עבורי ואנשי יצביעו עבור אנשיך - השתלטו שני השמואלים למעשה וי בפועל על ד"ש.

מה שקרה הוא שלקואליציית המיר-טולידאנו יש כעת 50% בעשרת המקומות הראשונים - המישה נציגים, ואילו 13% המקומות הראשונים יש להם כבר בעבר נציגים, רוב מוחלט מבוסס על שני ה-נבחרים הדרוויים, אסאד נגיב שפיק וויין עטישי. אנשי טולידאנו שמוקמו במקומות ה-12 וה-13.

וזהו, למעשה, המיפצלת האמיתית שהולידו הבחירות הפנימיות של ד"ש. הן הביאו לאוויר העולם את אחד היצורים הפוליטיים המזוהים והמעוותים ביותר שידעה המדינה מעודה: קבוצה של פושטי-רגל פוליטיים, שלא היה להם כל סיכוי לזכות אפילו במנדט אחד אילו עמדו לבחירת הציבור, הצליחה לתפוס טרמפ על גבי תנועה של חובבנים פוליטיים ולהשתלט עליה כליל.

עילית של מיליונרים

הרכב זה של רשימת מועמדי ד"ש תהיה חשיבות ראשונה במעלה מייד אחרי הבחירות. איש אינו משלה את עצמו שד"ש תצליח בבחירות עד-כדי-כך שיוטל עליה תפקיד הרכבת ממשלת ישראל ה-17 בא. אולם, סביר בהחלט שאתם חברי-כנסת שייבחרו מטעמה יוכלו להוות את לשון-המאזניים, ולהכריע בין הקמת ממשלה בראשות המערך או ממשלה בראשות הליכוד.

ברקב עשרה המועמדים הראשונים ברשימת ד"ש יש כיום רוב בעד קואליציה עם הליכוד. מול תומכי שיתוף-הפעולה עם המערך (יגאל ידן, מאיר עמית ושמואל טולידאנו) יש בעשיריה הראשונה שישה התומכים בשיתוף-הפעולה עם הליכוד (אמר נון רובינשטיין, יש שמואל תמיר, מאיר זורע, עקיבא גוף, בנימין הלוי, אסף יגור). כתוצאה מכך מתגבש ציביונה של ה-רשימה הדמוקרטית לשינוי כתנועה הנמ

אזכרתה ממנה. אך קיימת משמעות סמויה - חמורה יותר מזו הגלויה לעין. עליה ניתן לעמוד רק תוך בחינת השתייכותם והתפלגותם של עשרה המועמדים הראשונים ברשימת ד"ש, או שלושה-עשר הראשונים ברשימה. או מסתבר כי התנועה הדמוקרטית מסלפת נפלה קורבן לא רק לשיטת-בחירות מסלפת ומעוותת. היא נפלה גם קורבן לקבוצה שאיפשרה לפוליטיקאים משופשפים וממור-לחים להשתלט עליה.

התופעה הכוללת ביותר בתוצאות הבחירות בוד"ש היא הייצוג הגדול, מעל ומעבר לכל פרופורציה למישקלם היחסי בתנועה, של אנשי המרכז החופשי של שמואל תמיר. בקרב 35 אלף החברים הרשומים בד"ש יש רק קרוב לאלפיים שהיו בעבר חברים מוצהרים של המרכז החופשי, ועברו עם תמיר ממרכז לתנועה החדשה. הם מהווים רק 6% מחברי התנועה.

אפילו אם ניתן להניח כי כל אלפיים חברי המרכז החופשי, עד האחרון בהם, השתתפו בבחירות הפנימיות של ד"ש, מהווים רק 7.5% מכלל 27 אלף הבוחרים, שלטענת אנשי ד"ש נטלו חלק בבחירות. והנה מסתבר, כי גוף קטן מעין זה הצליח להציב שלושה מנציגיו בעשיריה הראשונה של המועמדים: שמואל תמיר במקום הרביעי, עקיבא גוף במקום השמיני, ואסף יגור במקום העשירי.

אולם זוהי טעות אופטית. שכן, כיום כבר ברור וגלוי כי אישיות נוספת ברשימה הדמוקרטית לשינוי כרתה ברית עם תמיר, ולמרות שלא נמנתה בעבר עם אנשי המרכז החופשי, ניתן בהחלט לשייך אותה היום אל מחנה שמואל תמיר. זהו ח"כ הליכוד לשעבר בנימין הלוי.

הטרמפיסטים השתלטו

הדו, שהצטרף לתנועה הדמוקרטית לשינוי כאישיות פרטית, לא היה כל סיכוי תיאורטי להיכלל בעשיריה הראשונה של מועמדי ד"ש ולחלוף על פני כמה מועמדים הוותיקים של אנשי שינוי, שסיפקו לתנועה את התשתית הרחבה ביותר שלה. הרק צירופו לרשימת המומלצים של אנשי המרכז החופשי, תוך

הרבינים מתחת לתמונת הרבינים *
כמו כל עם ישראל

תנועה פתוחה. היו גורמים שדאגו לנפח את הפרשה כדי לנגח באמצעותה את תדמיתו של רבין כראש-ממשלה. הג' דיל לעשות מכולם הניו-יורק טיימס, שי-הישווה את הפרשה לפרשיות ידלן ועופר. אולם דווקא בישראל היתה התגובה סל-חנית יותר. ירחיבו של יצחק רבין שמתו לאידו. אבל הציבור נטה לקבל את ה-פרשה כטעות אנושית של רעיית ראש-הממשלה, שביצעה עבירה טכנית על החוק ללא כוונה פלילית.

גישה זו נבעה מהעובדה שהמעשה שי-יוחס ללאה רבין לא נראה חריג. אלא חלק מהשיטה הקיימת בישראל. במדינה, המק-ציבה לכל ישראלי היוצא לחו"ל כמות מטבע זר המספיקה לו בקושי למחיה של שבוע, מניחים הכל כי כל ישראלי היוצא לחו"ל הוא בחזקת מבריה מטבע זר. ואם כולם נוהגים כך, בהסכמה כללית של עבירה על החוק, אין כל סיבה להתי-רגש אם גם ראש-הממשלה ורעייתו כפרי-פיה לאותה שיטה.

אין זה סוד שכל אורח ישראלי היכול לעשות זאת, מחזיק מטבע זר בחו"ל. ולוא רק לצרכי הוצאותיו בעת נסיעותיו בחו"ל. בעניין זה נהגה אשת ראש-הממשלה כשלה כמו כל עם ישראל. היא לא היתה יוצאת מהכלל אלא חלק מהכלל.

אולם היה היבט נוסף לפרשה. קיימת בישראל שכבה שלמה של אנשי שררה ובכירי המיסוד הסבורה שהיא נמצאת מעל לחוק ומספר החוקים החל על כאל אורח רגיל, אינו חל עליהם. במדינה ש-אינה מתרגשת מכך שמי שהיה פעם שר-הביטחון שלה מפר את החוק ופועד עתיר-קוח אין שום סיבה להתרגש כשמסתבר שרעיית ראש-הממשלה הפרה אף היא את החוק, בעבירה מוניטארית טכנית.

לגבי לאה רבין ניתן רק לציין, שהיא לא ביקשה להינות מהחסיונות ממנה נהנים עברייני החוק האחרים בצמרת ויש להניח שהליכי החוק המקובלים במקרים מעין (המשך בעמוד 28)

רתי-חשיבות ההופכת הצלחה לכישלון, לפי-חות בעיני דעת-הקהל. מודע לחוקיות זו, נוהר יצחק רבין ב-ביקורו האחרון שלא לעשות אף אחת מ-ההשיאות שהכשילוהו בעבר. ביקורו ה-ממלכתי אצל הנשיא קארטר נראה כבר כמהלך מוצלח של תעמולת בחירות, כשי-גימי החייכן הצהיר בפני רבין הצהרות ששום נשיא אמריקאי אחר לא הסתכן בהן. אולם עוד בטרם הסתיים ביקורו הרשמי של ראש-הממשלה הצטברו בוה אחר זה המאורעות שהפכו גם את הביקור הזה לפאשלה.

תחילה היה זה מיבצע ההשתלטות של בני כת המוסלמים-החאנפים על בניין ברית בושינגטון, שהסב את תשומת-הלב מביקורו של רבין. אחר-כך באו הצהרות ותוהו המפתיעות של קארטר בזכות ה-מולדת הפלסטינים, שעמדו בסתירה למה שציפה ממנו רבין, ואם לא היה די בכל אלה, הסתיים הביקור באקורד המצלצל של רשימת חשבון מטבע-החזון שהחזיקה רעיית ראש-הממשלה, לאה רבין, בבנק ניישונאל בושינגטון.

אחריות משותפת. היה זה כתב הארץ בארצות-הברית, דן מרגלית, שחשף את העובדה שבבנק ניישונאל בושינגטון, המשרתת את פקידו השגרירות הישראלית שם, מצוי חשבון על שם לאה רבין, ה-קיים שם עוד מימי כהונתו של יצחק רבין כשגריר ישראל בושינגטון.

לא עוד, גילה מרגלית, אלא שבעת הביקור האחרון בושינגטון, ביקרה רעיית ראש-הממשלה בבנק וביצעה פעולות בני-קאיות בחשבון זה.

מבחינת החוק היבש מהווה עצם הימצא לוח חשבון כזה של מטבע-יחון בבנק זר, אלא אישור ופסור רשמי של האוצר, עביר-רה על תקנות ההגנה (כספים) בחוק ה-ישראלי, המיועדות להבטיח שאזרחים יש-ראלים לא יחזיקו שלא כחוק מטבע-זר בבנקים בחו"ל.

ראשי ד"ש מודיעים על תוצאות הבחירות *
פרחים בודש, עצב בלב

צאת בין השוליים הימניים של המרכז ל-בין הימין הקיצוני ממש, כשלחסידי ארץ-ישראל השלמה רוב מכריע בעשיריה ה-שלת.

תחת סיסמת השינוי והדמוקרטיה הרכיבו לעצמם בוחר ד"ש צמרת אריסטוקרטית, שלא זו בלבד שאין בה פנים, חדות, אלא שהיא מייצגת את העילית שבעילית ש-הבחרה הישראלית. כל עשרה הראשונים הם אשכנזים (להוציא את שמואל טולדא-נו), בני המעמד העליון במדינה, כשלפחות ארבעה מהם ידועים כמיליונרים (ידן, רוי-בינשטיין, תמיר וורטהיימר).

כך קרה, שכבר במעשה הממשי הראשון שעשתה ד"ש היא סתמה את הגולל על כל מה שביקשה לייצג. כי הדבר החדש הראשון שעשתה יצא גרוע יותר מכל שיטה ישנה של המיסוד הקיים.

הסכם הליכה משותפת בתנועה ובמוסד-דותיה, הם שהיקנו לו את המקום התשיעי. כך, מבחינה רישמית, אחזיתו כ-7.5% מבוחר ד"ש להכניס 40% של מנישרד לעשיריה המובילה.

אך הם עשו זאת? כיום אין כמעט כל ספק, לפחות לא לראשי ד"ש שבדקו את נתוני המחשב בקפדנות, כיצד אירע הדבר. מסתבר כי אנשי המרכז החופשי עשו יד אחת עם אחת מקבוצות הכוח החזקות ביותר ש-הצטרפו לד"ש. זוהי הקבוצה המיוצגת על יד היועץ לענייני ערבים לשעבר במישרד ראש-הממשלה, שמואל טולידאנו.

טולידאנו, שנשט את מיסלגת העבודה כדי להצטרף לד"ש על בסיס אישי ולנ-טריי כביכול, הוא אישיות ערמומית בהרבה מכפי שניתן לחשוב. הוא הביא עימו לד"ש נדוניה נכבדת: היתה זו רשימה של כארבעת אלפים דרוזים, ה-מונהגים עליידי ראשי התמולות שלהם וה-מצביעים בהתאם להוראותיהם.

* באסיפת הבונדס בניו-יורק, שנערכה בביקורם הממלכתי האחרון שם.